

Brasiilias valiti aasta parim maleetüüd (III osa)

Jätkame lugudega Brasiilias Rio de Janeiros toimunud 52. probleemmaletajate maailmakongressilt. Seekord kirjutame kongressil esmaspäev, 12. oktoobril toimunust. Tol päeval oli Rio de Janeiros nii päikest kui ka pilvi, aga juba teist päeva pääsesime vihmata, jõudsime käia nii ookeani ääres lõõgastumas kui tegeleda ka maleasjadega.

Kohaliku aja järgi kell 9.30 algas *avatud lahendamisvõistlus*. Lahendamiseks oli aega kolm tundi (kui varasemalt on asi toimunud kahes osas – 90+90 minutit, siis seekord viidi võistlus läbi ühe hooga). Ülesandeid ja etüüde anti lahendada nagu ikka kaksteist: kaks kahekäigulist matiülesannet, kaks kolmekäigulist matiülesannet, kaks etüüdi, kaks enamakäigulist matiülesannet, kaks abimatti, kaks isematti. Iga ülesande õige lahenduse eest oli võimalik saada 5 punkti, kokku oli seega võimalik maksimaalselt saada $12 \times 5 = 60$ punkti.

Avatud lahendamisvõistluse võit läks Venemaale

Lahendada antud maleprobleemid osutusid seekord tõepoolest rasketeks ja see kajastus ka lõpptulemustes. Võrdsete punktide korral pani paremusjärjestuse paika ette antud maleprobleemide lahendamiseks kulutatud aeg.

Tulemused: 1.GM Georgi Jevsejev (Venemaa, lahendajareiting 2777) 51,0 punkti (aeg 180 minutit), 2.GM Andrei Selivanov (Venemaa, 2565) 47,5 (180), 3.IM Vladimir Pogorelov (Ukraina, 2498) 47,0 (180), 4.GM Piotr Murdzia (Poola, 2797) 46,0 (180), 5.GM Milan Velimirovic (Serbia, 2463) 45,0 (179), 6.FM Michael McDowell (Suurbritannia, 2444) 45,0 (180), ..., 37.Margus Sööt (Eesti, 2128) 23,0 (180), ..., 57.Indrek Aunver (Eesti, 1600) 0,0 (180). Kokku 57 osavõtjat, lahendajate keskmine reiting oli 2255.

Margus Sööt lahendas õigesti ühe kahekäigulise matiülesande, ühe kolmekäigulise matiülesande, ühe etüüdi (teise etüüdi õige alguse eest õnnestus saada veel lisaks kaks punkti), ühe enamakäigulise matiülesande, kuid abimatid ja isematid osutusid seekord liiga rasketeks (lisandus vaid üks juhuslik punkt ühe abimati ühe variandi korrektse esitamise eest). Indrek Aunveri võistlus seekord ebaõnnestus.

Lahendajatele, nagu ka tavalistele maletajatele, omistatakse rahvusvahelisi tiitleid: rahvusvaheline suurmeister (GM), rahvusvaheline meister (IM), FIDE meister (FM). Seekord osales avatud lahendamisvõistlusel 10 GM tiitliga lahendajat, 11 IM tiitliga lahendajat ja 7 FM tiitliga lahendajat.

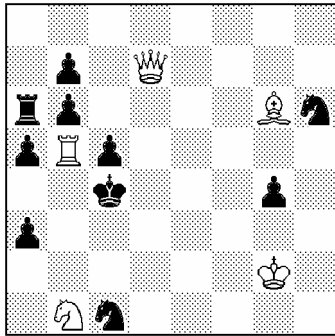
Avatud lahendamisvõistlustel GM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 45,0 punkti või enam (5 paremat); IM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 39,5 punkti või enam (11 paremat); FM tiitli normi täitsid lahendajad, kes kogusid 36,0 punkti või enam (17 paremat).

Võistluse tulemusel sai Margus Sööt oma lahendajareitingule (vaata lisa: <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/pccc/rat10.htm>, seal on ära toodud maleprobleemide lahendajate reitingud seisuga 1. oktoober 2009) juurde +4 reitingupunkti.

Vaatleme järgnevalt paari kaunist avatud lahendamisvõistlusel lahendada antud maleprobleemi.

Jaroslav Gentner

Ustr. Jednota ces. Sachistu 1943

(Kg2 Ld7 Vb5 Og6 Rb1 / Kc4 Va6 Rc1 Rh6 ea3 ea5 eb6 eb7 ec5 eg4)

(5+10)

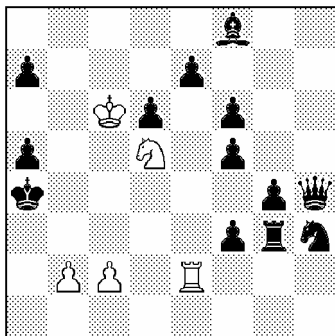
Matt kolme käiguga!

Lahendus:

1.Oe4! (ähvardab 2.Vb2! ja 3.La4# või 3.Ld5#); 1...a2 2.Vb3! Kxb3/Rxb3
3.Lb5#/La4#; 1...a4 2.Ld2! Kxb5/Rd3 3.Rxa3#/Lxd3#; 1...Rf5 2.Oxf5 ~ 3.Oe6#.

Alois Johandl

Freie Presse 1993

(Kc6 Ve2 Rd5 eb2 ec2 / Ka4 Lh4 Vg3 Of8 Rh3 ea5 ea7 ed6 ee7 ef3 ef5 ef6 eg4)

(5+13)

Matt seitsme käiguga!

Lahendus:

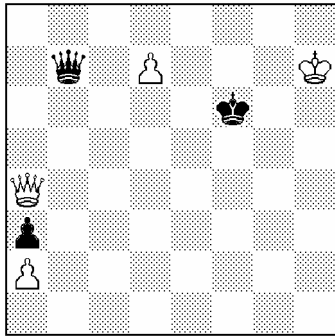
1.Vd2! (ähvardab 2.Vd4#) 1...e5 2.Vd1 (ähvardab 3.Va1#) 2...Vg1 3.Rc3+ Kb4
4.Ra2+ Ka4 5.Vd3! (ähvardab 6.Va3#) 5...d5 6.Va3+! Oxa3 7.b3#.

Efektse ratsumatiga lõppev aasta etüüd

Pärastlõunal jätkusid *erinevate komiteede koosolekud* (algust tehti nendega 11. oktoobril). Indrek Aunver ja Margus Sööt otsustasid seekord kaasa lüüa etüüdide komitee koosolekul, mida vedas teenekas malekompositsiooni arendaja ja edendaja John Roycroft (Suurbritannia). Etüüdide komitees tähtsaima teemana arutlusele tulnud küsimus oli kahtlemata see, et milline on 2008. aasta parim maleetüüd. Olgu veel lisatud, et aasta etüüdi valimisel lähtutakse tavaliselt sellest, et valituks osutuv seis oleks atraktiivne ja kutsuks lahendama ning oleks eelkõige huvitav just tavamaletajatele, tavalugejale. Järgnevalt tulebki tutvustamisele *aasta etüüd 2008*.

Velimir Kalandadze (Gruusia)

Etüüdide turniir Nona (Gruusia) 2008, 1. eriauhind

(Kh7 La4 ea2 ed7 / Kf6 Lb7 ea3)

(4+3)

Valge alustab ja võidab!

Lahendus:

1.Lf4+ (1.Ld4+!? Ke6! (1...Ke7?? 2.d8=L+ +-) 2.Kg8 Lg2+ =) 1...Ke6/Ke7 2.Lf7+!!
Kxf7 3.d8=R+! Kf6+ 4.Rxb7 Ke5 5.Kg6! (5.Rc5!? 6.Kd5 =) 5...Kd4 6.Kf5 Kc3
7.Ke4 Kb2 8.Kd3 Kxa2 9.Kc2 Ka1 10.Rc5 Ka2 11.Rd3 Ka1 12.Rc1 a2 13.Rb3#.

Õhtul, kohaliku aja järgi kell 19.30 toimusid kongressi programmi kohaselt *loengud*, kuid neid meie seekord kuulama ei läinud. Põhjus lihtne – kuna Eesti aeg oli Rio de Janeiro kohalikest ajast kuue tunni võrra hilisem, siis algasid need loengud Eesti mõistes justkui poolteist tundi pärast südaööd ja sellisel kellajal saab uni teadmistejanust võitu.

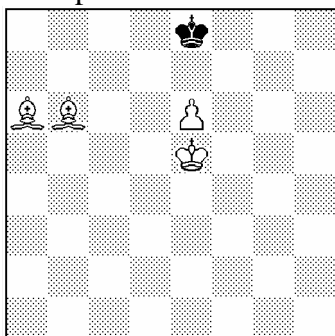
Küll aga esitasime mõned maleprobleemid erinevatele kongressi ajal aset leidnud maleprobleemide koostamise turniiridele. Järgnevalt vaatleme ühte neist, kuna aga mitmed teised tulevad avaldamisele spetsiaalsetes probleemmale ajakirjades, siis neid enne avaldamist tutvustada ei saa.

Jaapanlased pakkusid seekord kongressi ajal komponeerimiseks teema vigurmale valdkonnast – tuli luua kahekäiguline abimatt kasutades niinimetatud Invisible malendeid (nähtamatuid malendeid). Sellest turniirist võtsime osa õige mitme maleprobleemiga.

Margus Sööt & Indrek Aunver

Originaal, 52. WCCC Rio de Janeiro 2009

9. Jaapani Sake turniir

(Ke6 Oa6 Ob6 ee6 / Ke8)

(4+1)

3 Invisibles (1+2)

Abimatt kahe käiguga!

Invisible (nähtamatu) on selline malend, mis seisab algseisus kuskil malelaual, aga tema identiteet ja asukoht on teadmata – see saab selgeks alles pärast lahenduse kulgu. Invisible käik märgitakse lihtsalt 1.I-- (me ei tea, milline Invisible käis millisele malelaua väljale) ja Invisible löök märgitakse näiteks 1.Ixd2 (sellisel juhul me vähemasti teame, millisele malelaua väljale Invisible astus).

Lahendus: 1.0-0-0! I-- 2.I-- I--#.

Musta avakäik on pikk vangerdus – seega saab selgeks, et üks must Invisible on must vanker, mis asub algseisus väljal a8. Selleks, et pikk vangerdus osutuks võimalikuks, peavad mingid malendid seisma väljadel b7 ja c7 (läbi tule vangerdamine pole lubatud). Väljal c7 ei saa olla ükski valge malend, sest valge malendi korral poleks pikk vangerdus võimalik – seega seisab seal üks teine must Invisible. Väljal b7 peab seega olema valge Invisible, mis saab olla ainult valge vanker, sest ühegi teise valge malendi korral poleks pikk vangerdus võimalik. Valge käik Invisiblega avakäigul ja musta vastus Invisiblega teisel käigul annavad tunnistust sellest, et valge liigutas oma vankrit (äratõmbetuli) ja must käis järelikult ühe oma Invisible väljale b7 vahele – see sai olla aga ainult must vanker, mis liikus c7-lt b7-le (kuna musta lipu korral c7-l oleks valge kuningas algseisus tules). Seejärel annab valge Invisiblega mati. Ehk siis lahenduskäik pärast seda, kui me teame millised Invisibles kuskil asuvad, oleks selline: 1.0-0-0! Va7+ 2.Vb7 Va8#.

Selline oli esmaspäev, 12. oktoober Brasiilias Rio de Janeiros.

Margus Sööt & Indrek Aunver